

Sprawozdanie z oceny własnej
– działania na rzecz zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia
związane z projektowaniem misji i strategii wydziału (2012)

I. Opis

A. Misja

Czy wydział ma już sformułowaną misję?

Nie

B. Strategia

Czy wydział ma już sformułowaną strategię?

Nie

C. Programy kształcenia

Jeśli wydział nie ma misji i strategii:

Czy koncepcja i cel programów kształcenia na studiach I i II stopnia, studiach doktoranckich oraz studiach podyplomowych zostały opracowane w oparciu o prowadzone przez wydział badania naukowe, analizę możliwości kadrowych i finansowych oraz potrzeb uczelni i partnerów społecznych (np. pracodawców, organizacji pozarządowych, samorządu lokalnego itd.).

Absolwenci kierunków filologicznych znajdują zatrudnienie w różnych dziedzinach życia gospodarczego i publicznego dzięki temu, że program kształci fundamentalne kompetencje pożądane na rynku pracy, takie jak samokształcenie, pracę zespołową, promuje dokonywanie samodzielnych wyborów, daje możliwość kształcenia interdyscyplinarnego, wzmacnia postawę odpowiedzialności decyzyjności; nacisk kładzie się na wykształcenie u studentów umiejętności rozumowania, samodzielnego dostrzegania i rozwiązywania problemów.

Przy czym te kompetencje posiadają absolwenci znający kilka języków obcych na różnym poziomie, ogólnie jest to bardzo dobra znajomość języka w mowie i w piśmie, z elementami języków specjalistycznych.

Programy dające takie efekty zostały opracowane w oparciu o prowadzone w jednostkach badania naukowe i praktykę zawodową nauczycieli akademickich będących tłumaczami. Owocuje to dużym zindywidualizowaniem kształcenia i szeroką ofertą kierowaną do studentów. Instytuty/katedry Wydziału Neofilologii brały pod uwagę możliwości finansowe jednostek, jak też potrzeby Uczelni – dlatego ich programy są inne niż w jednostkach oferujących częściowo podobne efekty kształcenia, ponadto studenci mają do dyspozycji szeroki wachlarz zajęć fakultatywnych. Szczególne znaczenie mają tu kompetencje w zakresie języków rzadkich, poszukiwane na rynku (oferty pracy bywają przysyłane do instytutów/katedr).

Interesariusze zewnętrzni, których zdanie brane jest pod uwagę przy konstruowaniu programów, to administracja publiczna, media publiczne i prywatne, ambasady, biura tłumaczeń, biura podróży, wydawnictwa, instytucje kultury, izby przemysłowo-handlowe, szkolnictwo, firmy zagraniczne.

Czy ogólne cele kształcenia opracowano w oparciu o analizy przewidywanych możliwości zatrudnienia i kontynuacji kształcenia przez absolwentów studiów?

Absolwenci mają bardzo dobrą znajomość kierunkowych języków obcych w mowie i w piśmie, umieją zanalizować zjawiska kulturowe, historyczne, polityczne, literackie i językowe w odpowiednich obszarach językowych. Mają także kompetencje w zakresie tłumaczenia tekstów ogólnych i specjalistycznych.

Cele kształcenia uwzględniają możliwość kontynuacji kształcenia. O spójności treści kształcenia na studiach I i II stopnia świadczy duża liczba studentów kontynuujących studia na II cyklu i na studiach doktoranckich. Studenci mają też możliwość wyboru studiów międzywydziałowych i interdyscyplinarnych.

Analiza możliwości zatrudnienia, na ile jest ona możliwa w przypadku kierunków filologicznych, prowadzi do następującej otwartej listy zawodów wykonywanych przez naszych absolwentów: nauczyciel (szkolnictwo podstawowe, średnie i wyższe), tłumacz, naukowiec, pracownik branży turystycznej, pracownik biurowy, public relations, reklamy, mediów, dziennikarstwo radiowe i telewizyjne, banki, marketing, muzea, teatry, kina, wykwalifikowany personel biurowy w polskich firmach i urzędach za granicą (w szczególności w agendach Unii Europejskiej) oraz w przedstawicielstwach i przedsiębiorstwach zagranicznych w Polsce.

Przygotowanie absolwentów do wykonywania powyższych zawodów skłoniło instytuty/katedry do uwzględnienia języków specjalistycznych, modułów przekładowych, zajęć z ekonomii w języku obcym, dostosowania modułu metodycznego do zmieniających się potrzeb rynku (nauczanie profilowane) czy wprowadzenia zajęć z zakresu kultury argumentacji.

Czy uwzględniono wizję miejsca absolwenta na rynku pracy określoną przy współpracy z nauczycielami akademickimi, studentami oraz partnerami społecznymi (jakimi?)

Wszystkie instytuty/katedry precyzowały miejsce absolwenta na rynku pracy przy współpracy z nauczycielami akademickimi, studentami i doktorantami. Tam, gdzie nie było partnerów społecznych, ich rolę częściowo mogli pełnić nauczyciele akademicy współpracujący z różnymi instytucjami publicznymi.

Konsultowanymi partnerami byli: administracja publiczna, media publiczne i prywatne, ambasady, biura tłumaczeń, biura podróży, wydawnictwa, instytucje kultury, izby przemysłowo-handlowe, szkolnictwo, firmy zagraniczne.

Dokłada się starań, aby absolwenci mieli kompetencje w zakresie językowym (ze szczególnym uwzględnieniem języków specjalistycznych i rzadkich) i szeroko pojętej kultury, ponadto nowe przedmioty są wprowadzane do programów jako odpowiedź na zmieniającą się koniunkturę gospodarczą i podlegający zmianom rynek pracy.

W miarę możliwości instytuty/katedry utrzymują kontakt z absolwentami, jednak oczekują na merytoryczne i aktualizowane dane od wyspecjalizowanych agend takich jak Biuro Karier czy Biuro Jakości Kształcenia, które mają tu kluczowe znaczenie (por. raport WZZJK Wydziału Neofilologii z 2009 r. „Badaniami rynku pracy i śledzeniem kariery zawodowej absolwentów powinny zająć się wyspecjalizowane agendy centralne na poziomie całego uniwersytetu, gdyż tylko wtedy można będzie uzyskać rzetelne wyniki. Wydział nie ma kompetencji ani środków organizacyjno-finansowych, aby prowadzić taki monitoring.”).

Czy dokonano analizy celowości prowadzenia studiów, w szczególności wskazując różnice w stosunku do innych oferowanych przez Uniwersytet Warszawski programów kształcenia, odznaczających się podobnie zdefiniowanymi celami i efektami kształcenia?

Instytuty i katedry przeanalizowały celowość prowadzenia studiów, w odniesieniu do innych jednostek mających zbliżone cele i efekty kształcenia (zwłaszcza na Wydziale Lingwistyki Stosowanej i w Uniwersyteckim Kolegium Kształcenia Nauczycieli Języków Obcych). Podkreślają, że oferują znacznie szersze spektrum kompetencji językowych i szeroko rozumianych kompetencji kulturowych, a także języków specjalistycznych. Kursy są często autorskimi programami tworzonymi przez pracowników specjalizujących się w danej dziedzinie, dzięki czemu są unikatowe w skali kraju. Instytuty/katedry naszego wydziału mają ponadto lepszą strukturę kadrową niż Kolegium.

Ostatnia rekrutacja potwierdza celowość prowadzenia studiów w instytutach/katedrach naszego Wydziału mimo niżu demograficznego. Na studiach dziennych nie zanotowano spadku

zainteresowania, a w niektórych przypadkach pozytywnym zjawiskiem był wzrost liczby kandydatów.

2. Dobre praktyki w ocenianej dziedzinie (rozwiązania sprawdzone i godne upowszechnienia).

- ściśle powiązanie programu kształcenia z tematyką badań naukowych;
- uwzględnianie opinii studentów w konstruowaniu programów;
- spójność treści kształcenia na kolejnych etapach studiów, co przygotowuje studentów do II i III etapu studiów;
- uwzględnianie języków specjalistycznych;
- programy stypendialne i umowy z uniwersytetami zagranicznymi podnoszące kompetencje językowe absolwentów;
- duża liczba godzin lektoratów owocująca wysokimi kompetencjami językowymi absolwentów;
- umieszczenie w programie kształcenia modułów uwzględniających potrzeby rynku pracy (metodycznych, przekładowych, poświęconych ekonomii, itp.);
- przygotowywanie projektów zespołowych i indywidualnych;
- współpraca pracowników i studentów w projektach badawczych i wydawniczych;
- przygotowywanie przez studentów spektakli teatralnych w językach kierunkowych, występy na studenckich festiwalach teatralnych;
- przygotowanie studentów do zawodu tłumacza poprzez publikowanie ich przekładów w tomach przekładów studenckich;
- stały nadzór Rad Naukowych nad wszystkimi zajęciami i poszerzanie oferty kursów i seminariów.

3. Harmonogram działań w celu ulepszenia dotychczasowych lub [ew. oraz] przyjęcia nowych rozwiązań zapewniających i doskonalących jakość kształcenia w ocenianej dziedzinie.

- stała analiza założeń programowych na podstawie ankiet studenckich i propozycji partnerów społecznych;
- uwzględnienie w większym stopniu możliwości zatrudnienia absolwentów dzięki wynikom badania „Monitorowanie losów absolwentów uczelni wyższych z wykorzystaniem danych administracyjnych ZUS” prowadzonym przez Pracownię Jakości Kształcenia UW (harmonogram działań zależy od terminu otrzymania wniosków z badań);
- rozwijanie modułów praktycznych, takich jak przekładowy, komunikacja w turystyce, itp.;
- bardzo staranna obserwacja procesu wdrażania programu kształcenia zgodnego z KRK, która pozwoli zidentyfikować ewentualne słabości programu kształcenia;
- systematyczna analiza wyników kształcenia na podstawie wyników wewnętrznej ankiety oceniającej jakość procesu kształcenia i jakość dydaktyki;
- 2012/2013 – dopracowanie programu kształcenia nauczycieli języka francuskiego (moduł metodyczny) zgodnego z Rozporządzeniem MNiSW z dn. 17.01.2012 r.;
- powołanie w Katedrze Italianistyki pełnomocnika ds. programu nauczania, którego zadaniem jest monitorowanie programów pod kątem ich merytorycznej zawartości, konfrontacja z dezyderatami i ocenami studenckimi oraz dostosowywanie programu do potrzeb rynku pracy (1.10.2012);
- powołanie w Katedrze Italianistyki pełnomocnika ds. naukowych i jakości kształcenia, którego zadaniem jest analiza zakresu aktualnych i pożądaných badań naukowych, analiza pożądaných kierunków rozwoju naukowego z uwzględnieniem możliwości kadrowych, rozpowszechnianie informacji o osiągnięciach naukowych jednostki, działania na rzecz integracji kierunków badań z kierunkami kształcenia (1.10.2012);
- opracowanie nowego programu praktycznego nauczania języka włoskiego, odpowiadającego aktualnym potrzebom studentów – do 12.2012;
- powołanie w Instytucie Iberystyki Zastępcy Dyrektora do Spraw Naukowych, zajmującego się monitorowaniem programów pod kątem ich merytorycznej zawartości i zgodności z KRK,

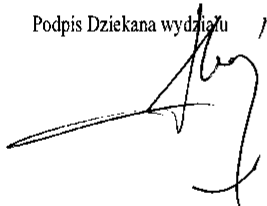
konfrontacją z dezyderatami i ocenami studenckimi oraz dostosowywaniem programów nauczania do potrzeb rynku pracy (1.10.2012);
- dostosowanie programu praktycznej nauki języka hiszpańskiego do aktualnych potrzeb poprzez rozszerzenie oferty języków specjalistycznych.

4. Załączniki (pomocne UZZJK w pracach nad sprawozdaniem z oceny własnej w skali całej uczelni).

Uwaga: załączniki nie będą publikowane wraz ze sprawozdaniem.

Sprawozdanie, opracowane przez Wydziałowy Zespół Zapewnienia Jakości Kształcenia [lub Zespół Zapewnienia Jakości Kształcenia], zostało zaakceptowane przez Dziekana wydziału ... [lub Kierownika jednostki...] w dniu ...

Podpis Dziekana wydziału

Podpis Przewodniczącego WZZJK

PRODZIEKAN
WYDZIAŁU NEOFILOLOGII
Uniwersytetu Warszawskiego
Marta Jarek
dr Marta Jarek